

NOTA INFORMATIVA SOBRE LA DETECCIÓ DE LA SÍNDROME DE LA LLEBRE BRUNA EN LLEBRES

Causa i origen de la malaltia

La **síndrome de la llebre bruna** és una malaltia de les llebres europees (*Lepus europaeus*). La malaltia es deu a una infecció amb un Lagovirus anomenat *Lagovirus europaeus* GI.1, que afecta a les poblacions de la llebre. Aquest virus és similar al virus que causa la **malaltia hemorràgica vírica** a conills i llebres i que és el *Lagovirus europaeus* GI.2. A les llebres, aquestes dues malalties, són indistingibles clínicament i només es poden diferenciar laboratorialment mitjançant PCRs específiques.

La transmissió d'aquestes malalties es produeix principalment per contacte directe entre animals malalts i susceptibles o per via indirecta mitjançant material contaminat amb restes d'animals morts, femtes o secrecions. No es tracta d'una zoonosi, en cap cas hi ha risc per la salut pública.

Des del 2014 que van aparèixer els primers casos de la malaltia hemorràgica vírica a la llebre europea (la compartida amb el conill), cada any s'observen casos esporàdics a diferents zones del nostre territori (vegeu la figura 1 i 2). Afegir que en el 2020 s'ha detectat la malaltia hemorràgica vírica per primera vegada a una llebre ibèrica.

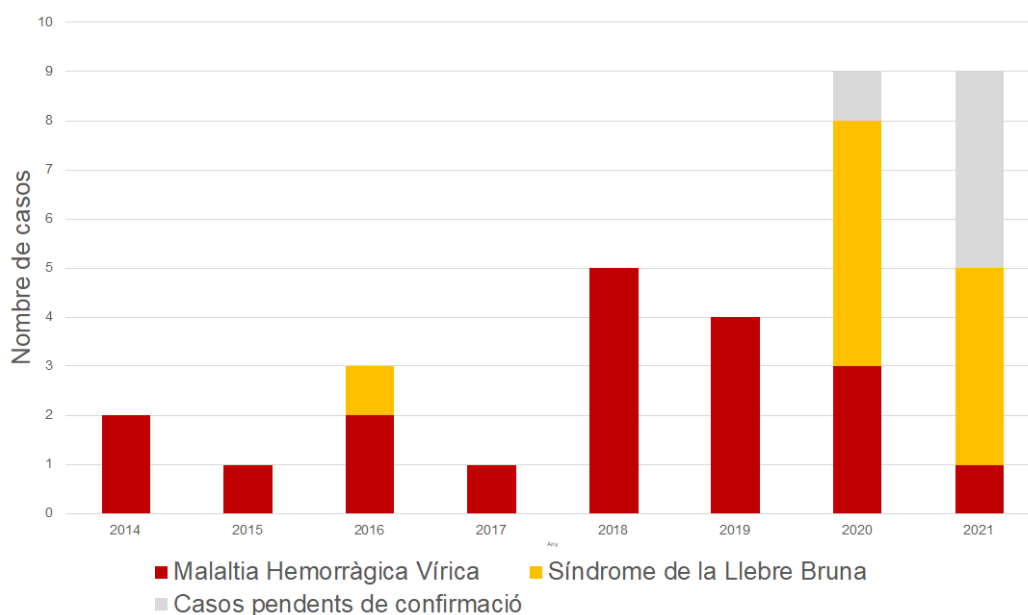

Figura 1. Nombre de casos positius a *Lagovirus* del 2014 fins a l'actualitat en llebres.

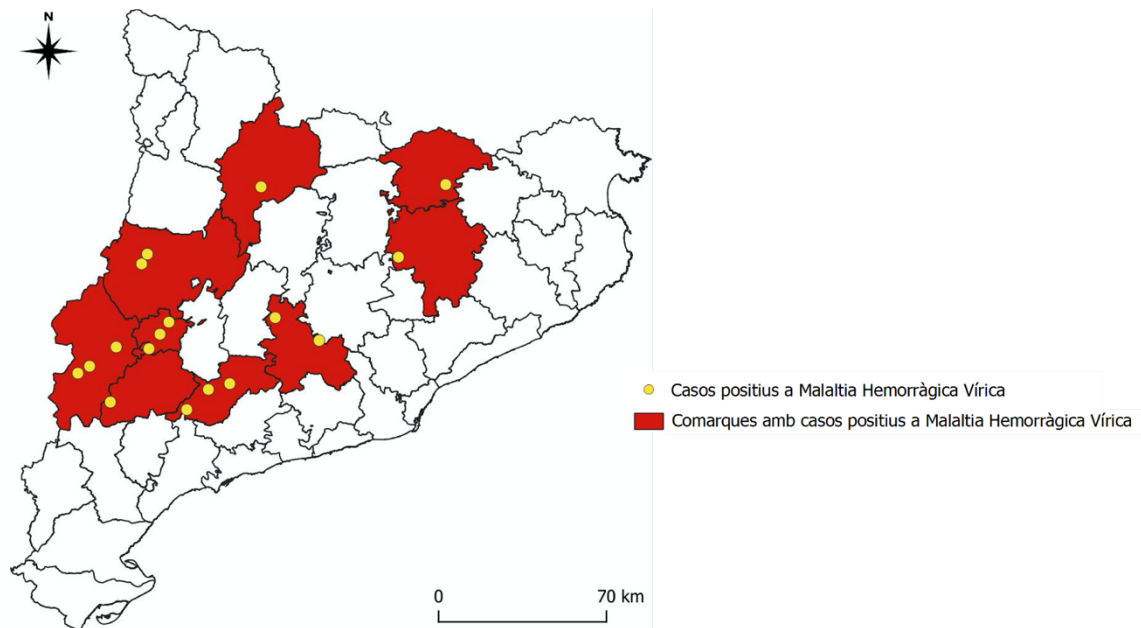

Figura 2. Mapa de la localització dels casos confirmats de Malaltia Hemorràgica Vírica a Catalunya del 2014 fins a l'actualitat.

La **síndrome de la llebre bruna** és una malaltia endèmica a Europa. La malaltia es va descriure als anys vuitanta i es donen brots de mortalitat cada any. A Espanya, només s'han descrit dos casos esporàdics, un a l'Aragó al 1998 i un altre a Catalunya al 2016. Segons un ampli estudi serològic realitzat amb les mostres recollides per caçadors a la temporada de caça 2014-2015, les poblacions de llebres a Catalunya no havien tingut contacte amb aquesta malaltia. Això fa sospitar que aquests dos casos podrien haver estat casos introduïts, però la malaltia no es va propagar.

Cronologia del brot

El 14 de desembre del 2020, gràcies a la col·laboració dels caçadors, dels/les agents rurals i el programa de vigilància sanitària establert pel Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació (DARP), es va diagnosticar el segon cas de la síndrome de la llebre bruna a Catalunya. Malauradament, en aquest cas, en qüestió de pocs dies, van aparèixer casos a indrets molt distants i que situem al mapa de la figura 3. El nombre d'animals afectats és segurament superior al nombre d'animals analitzats, donada la dificultat de trobar animals morts al medi. En molts casos, els caçadors van informar que havien vist diversos cadàvers de llebres a la seva àrea.

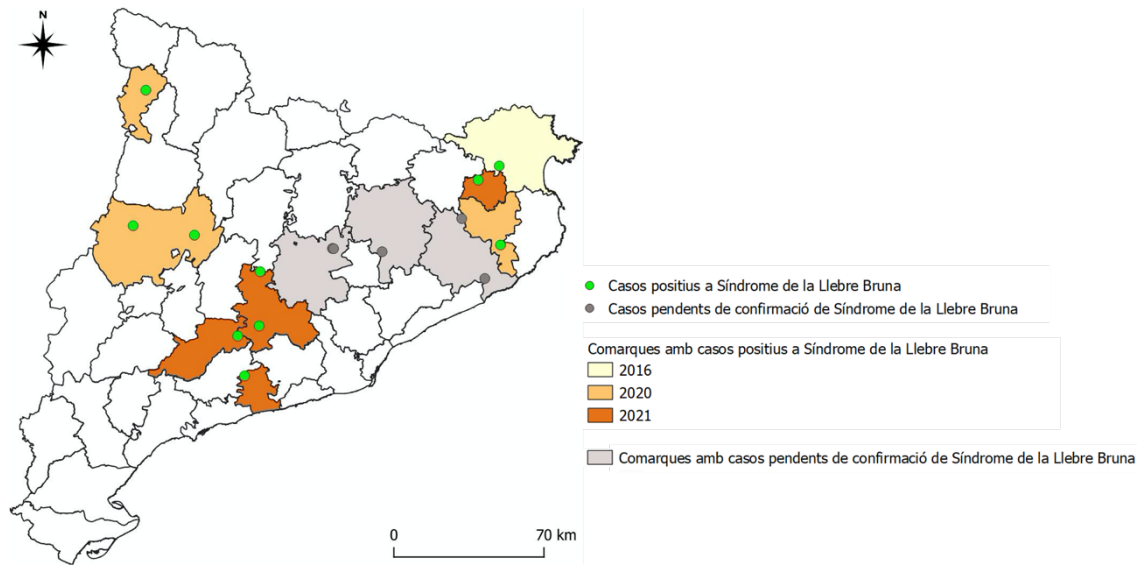

Figura 3. Brots de la síndrome de la llebre bruna a Catalunya. Desembre 2020-actualitat. Àrees que han comunicat la presència de la malaltia i casos confirmats.

En la situació actual, amb dos virus circulant a la llebre, és imprescindible conèixer la distribució i situació epidemiològica d'aquestes dues malalties. Aquest últim virus, el de la síndrome de la llebre bruna, és un virus específic de la llebre i al no haver circulat prèviament en les poblacions de llebre a Catalunya, les conseqüències són impredecibles.

Quines precaucions s'han de prendre ?

Com hem dit abans, aquesta malaltia no es una zoonosi i per tant no hi ha risc de transmissió a les persones. No obstant això, es recomana manipular els animals trobats malalts o morts amb guants per evitar la propagació del virus.

Com podem prevenir la malaltia

La mesura fonamental és no realitzar translocacions ni repoblacions amb animals procedents de zones amb presència o sospita de la malaltia. Una vegada instaurada la malaltia en una població salvatge és molt difícil evitar que segueixi el seu curs natural (alta mortalitat i extensió geogràfica).

Control de la malaltia

Tot i que el control de la malaltia és pràcticament impossible, una vegada s'ha instaurat en una població de llebre, sí que és molt important realitzar un seguiment de la malaltia i analitzar els animals afectats, siguin vius o

morts recentment (encara no en putrefacció o descomposició). Cal conèixer la distribució actual de la malaltia i la seva evolució en l'espai i en el temps, per exemple per conèixer a quina velocitat avança i els factors que regulen aquest avanç.

És important notificar els primers casos trobats, l'aparició de casos nous, l'evolució de la població de llebres en les zones afectades, el tipus de gestió realitzat en la zona, etc., ja que aquesta informació és vital per a realitzar un estudi epidemiològic complet i elaborar, segons els resultats, unes mesures de gestió adequades per a la conservació de les poblacions.

Mesures a dur a terme

Davant l'extensió de la malaltia i possibles conseqüències per a les poblacions de llebres, es duran a terme les mesures següents:

- Informar a les diferents organitzacions de caça i caçadors de la situació actual i possibles conseqüències sobre les poblacions de llebre a Catalunya.
- Informar també als serveis territorials del DARP, Cos d'Agents Rurals i altres entitats vinculades al medi natural.
- Recomanar a caçadors i personal que duguin a terme activitats a camp que notifiquin qualsevol cas de mortalitat a llebres i conills perquè es puguin recollir i analitzar.
- Demanar a les seccions d'Activitats Cinegètiques i Pesca Continental dels serveis territorials del DARP la desestimació de sol·licituds o revisió de les autoritzacions, de repoblacions o translocacions de llebres quan sigui necessari, per tal d'ajudar que les poblacions es recuperin.
- Estudiar els virus per a la identificació i caracterització del tipus de virus present, i valorar els possibles recombinants existents.

El Servei d'Activitats Cinegètiques emetrà periòdicament la Nota informativa amb l'actualització dels casos comunicats i analitzats i àrees afectades. Cal poder recollir el màxim de dades en relació als censos d'aquestes espècies, per part dels titulars dels diferents terrenys cinegètics, i així poder analitzar l'efecte de les malalties sobre les poblacions.

Què hem de fer si es detecta exemplars morts sense causa aparent?

IMPORTANT: RECOLLIDA D'EXEMPLARS SOSPITOSOS

Vist tot això, sol·licitem a tots els caçadors i als membres del Cos d'Agents Rurals que, si detecten o troben llebres o conills malalts o morts en el medi, seguint el protocol del Pla de Vigilància de la Fauna Salvatge per lagomorfs a Catalunya, es posin en contacte amb el Cos d'Agents Rurals (93 561 70 00) per procedir a l'enviament d'aquests exemplars al Servei d'Ecopatologia de Fauna Salvatge (SEFaS) a la Facultat de Veterinària de la Universitat Autònoma de Barcelona. Aquest servei s'encarregarà de la determinació de la causa de mort i en cas necessari de l'enviament de les mostres adients al Laboratori de Sanitat Animal de Catalunya (LaSAC).

Cal facilitar la següent informació: municipi de la troballa, coordenades UTM ETRS89 o coordenades geogràfiques (latitud, longitud) i adjuntar fotos de l'animal. A més de la data de la troballa, espècie, descripció dels signes de malaltia o context de mortalitat i dades de contacte de la persona que fa la troballa.

Barcelona, 29 de març de 2021

Servei d'Activitats Cinegètiques